

Analiza rynku turystycznego

Kanady



Opracowanie:
Marta Stefainska
Gr. ORT/W
Nr. indeksu 33344
AWF Kraków 2009

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział I -Kanada-Podstawowe informacje.....	4
1.1 Informacje ogólne:.....	4
1.2 <i>Ludność:</i>	5
1.3 <i>Ustrój:</i>	7
1.4 <i>Gospodarka:</i>	8
1.5 <i>Warunki rozwoju turystyki. Regiony i atrakcje turystyczne.</i>	10
1.6 <i>Dostępność komunikacyjna.</i>	17
Rozdział II -Rynek recepcji turystycznej	19
Rozdział III – Rynek emisji turystycznej	25
Rozdział IV- Znaczenie rynku turystycznego dla Polski	27
4.1 Kanadyjczycy w Polsce	27
4.2 Polacy w Kanadzie.....	30
Zakończenie.....	31
Bibliografia:	33
Spis rysunków:.....	33
Spis tabel:	34

Wstęp

Kraj, który na każdym kroku zaskoczy nas czymś wyjątkowym. Oto Kanada otwierająca przed nami bramy do swych rozległych krain. Środowisko naturalne zachowane jest tu w niemal niezmienionym stanie! Wyobraźmy sobie spotkanie z Inuitami i Mohawkami? Gdy zobaczymy karibiu, bobra czy polarnego niedźwiedzia, pomyślimy, że śnimy. Tylko, że w Kanadzie naprawdę możemy być zdobywcami Dalekiej Północy... Ale to jeszcze nie wszystko! W głębi lądu i nad morzem, w wielkich miastach i w górach miejscowa ludność nas zauroczy, wzruszy serdecznym przyjęciem.

Ogrom i piękno wspaniałej natury tego kraju wyciska piętno na jego kulturze. Turystyka piesza, narciarstwo, wioślarstwo należą do najpopularniejszych form spędzania czasu. Kanadyjczycy są zagorzałymi kibicami sportowymi – hokej, baseball czy futbol kanadyjski przyciągają tłumy widzów i wzbudzają duże emocje. Obok pasji sportowych wykazują duże zainteresowanie kulturą i sztuką.

Motywy zanalizowania rynku turystycznego Kanady było ogromne zainteresowanie Moje obszarem Ameryki Północnej, którą już w większej części zwiedziłam w ostatnich latach. Stworzeniem tej pracy chciałam przyczynić się do rozwoju zainteresowania tym pięknym krajem u innych i mam nadzieję, że mi się to udało.



Rys 1 Położenie Kanady

Rozdział I -Kanada-Podstawowe informacje.

1.1 Informacje ogólne:

Kanada (ang., fr. Canada) – państwo położone w Ameryce Północnej, rozciągające się od Oceanu Atlantyckiego na wschodzie do Oceanu Spokojnego na zachodzie i Oceanu Arktycznego na północy. Na południu i północnym zachodzie graniczy ze Stanami Zjednoczonymi, granice morskie: na północy z Danią (Grenlandia) i na wschodzie z Francją (wyspy Saint-Pierre i Miquelon). Drugie państwo świata pod względem powierzchni (po Rosji) oraz 37 pod względem ludności. Kanada jest członkiem ONZ, NAFTA, Wspólnoty Narodów, Frankofonii, NATO, G8, APEC.

Obszar Kanady otaczany jest przez trzy oceany: na wschodzie Atlantycki, na zachodzie Spokojny, a na północy Arktyczny. Wybrzeża Kanady są dobrze rozwinięte. Na zachodzie wysokie, z licznymi fiordami i wyspami, będącymi częścią zanurzonego w oceanie fragmentu Gór Nadbrzeżnych.

Większą część kontynentalnej Kanady tworzy tzw. Tarcza Kanadyjska. Obejmuje ona także większą część Archipelagu Arktycznego. Tarcza Kanadyjska jest prekambryjskim tworem geologicznym, tworzącym rozległy płaskowyż o wysokości od 300 do 1100 metrów n.p.m. We wnętrzu Tarczy Kanadyjskiej istnieje nieckowe zagłębienie tworzące Zatokę Hudsona i nizinę ją okalającą (Nizina Hudsonska). Wschodnią krawędź tarczy tworzą Góry Torngat na Labradorze oraz kilka pomniejszych pasm górskich na Ziemi Baffina i Wyspie Ellesmere'a. Na południe od Tarczy Kanadyjskiej leży Kraina Wielkich Jezior Amerykańskich, Nizina Laurentańska (Nizina Rzeki św. Wawrzyńca) oraz Appalachy Kanadyjskie. Od zachodu Tarczę Kanadyjską otacza pas Równin Wewnętrznych. Ich północną częścią jest Nizina Rzeki MacKenzie. Na zachód od równin leży pasmo Kordylierów Kanadyjskich, które tworzą dwa główne pasma – Góry Skaliste i Góry Nadbrzeżne oraz szereg pomniejszych. Obszar pomiędzy tymi pasmami wypełniają wewnętrzne wyżyny. Oddzielnym masywem jest pasmo górskie oddzielające Alaskę od Jukonu – Góry Św. Eliasza, w których położony jest najwyższy szczyt Kanady Mount Logan (5 959 m n.p.m.).

- Język urzędowy angielski, francuski
- Stolica Ottawa
- Ustrój polityczny monarchia konstytucyjna
- Głowa państwa monarcha Elżbieta II W jej imieniu gubernator generalny Michaelle Jean
- Szef rządu- premier Stephen Harper
- Powierzchnia 2 na świecie
 - całkowita 9 976 140 km²
 - wody śródlądowe 891 163 km² (8,93%)
- Liczba ludności (2008) 37. na świecie
 - całkowita 33 212 696
 - gęstość zaludnienia 3,33 osób/km²
- Jednostka monetarna 1 dolar kanadyjski = 100 centów (CAD, \$)
- Konfederacja Kanady 1 lipca 1867
- Strefa czasowa UTC -3,5 do -8 – zima UTC -2,5 do -7 – lato
- Kod ISO 3166 CA
- Domena internetowa .ca
- Kod samochodowy CDN
- Kod telefoniczny +1

1.2 Ludność:

Według spisu ludności z 2006 r. Kanadę zamieszkiwała rekordowa liczba 31 612 897 mieszkańców, co oznaczało wzrost o 5,4% w porównaniu z rokiem 2001. Głównym czynnikiem wzrostu jest liczne osiedlanie się imigrantów na terytorium Kanady, a w mniejszym stopniu przyrost naturalny. Ok. 3/4 Kanadyjczyków mieszka w odległości do 150 km od granicy z USA. Najwięcej ludzi mieszka w dużych miastach, szczególnie w Toronto, Montrealu, Ottawie, Vancouver i ich przedmieściach.

Gęstość zaludnienia Kanady wynosi 3,5 osoby na km², co czyni Kanadę jednym z najrzadziej zaludnionych krajów na świecie. Najgęściej zaludnionym obszarem jest tzw. Korytarz Quebec City- Windsor położony wzdłuż linii o długości 1150 km między tymi miastami, w pobliżu Wielkich Jezior i Rzeki Świętego Wawrzyńca, w którym mieszka 57% ludności kraju.

Kanada jest krajem bardzo zróżnicowanym pod względem etnicznym. Według spisu ludności z 2001 r. w Kanadzie istnieją 34 grupy etniczne liczące po co najmniej 100 tys. osób. W 2001 r. 83% populacji zadeklarowało, że należy do rasy białej. Największą grupą etniczną są Anglicy (20,2%), następnie Francuzi (15,8%), Szkoci (14,0%), Irlandczycy (12,9%), Niemcy (9,3%), Włosi (4,3%), Chińczycy (3,7%), Ukraińcy (3,6%), i rdzenni mieszkańcy Kanady (3,4%); choć aż 40% imigrantów uważa się za "Kanadyjczyków". Liczba rdzennych mieszkańców Kanady rośnie niemal dwukrotnie szybciej niż cała populacja kanadyjska. W 2001 r. 13,4% Kanadyjczyków należało do "zauważalnych mniejszości".

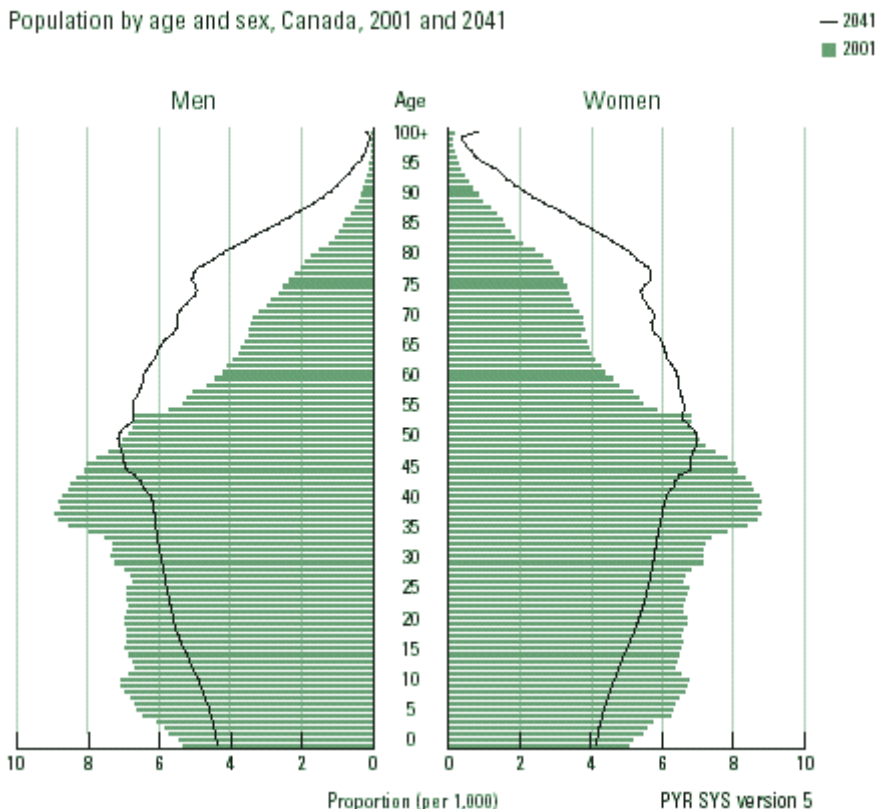
Kanada ma najwyższy na świecie wskaźnik imigracji per capita, napędzanej przez politykę gospodarczą oraz imigracyjne prawo rodzinne (jednoczenie rodzin). Kraj przyjmuje także dużą liczbę uchodźców. Nowo osiedlający się wybierają najczęściej aglomeracje Toronto, Vancouver i Montrealu. Niemal cała kanadyjska imigracja pochodzi z Azji.

- Struktura wiekowa:
 - o Dzieci – 0 do 14 lat – 17,3%
 - o Młodzież i dorośli w wieku produkcyjnym – 15 do 64 lat – 69,2%
 - o Dorośli w wieku poprodukcyjnym – ponad 65 lat – 13,5%
- Przyrost naturalny: 0,289%
- Wskaźnik urodzin 10,75 urodzin/1000 osób
- Wskaźnik śmierci 7,86 śmierci/1000 osób
- Wskaźnik migracji 5,79 migracji/1000 osób
- Struktura płci:
 - o przy urodzeniu – 1,05 mężczyzn/kobiet
 - o poniżej 15 lat – 1,05 mężczyzn/kobiet
 - o 15 do 64 lat – 1,01 mężczyzn/kobiet
 - o ponad 64 lat – 0,74 mężczyzn/kobiet
 - o w całej populacji – 0,98 mężczyzn/kobiet
- Śmiertelność noworodków – 4,63 śmierci/1000 urodzin
- Średnia długość życia
 - o cała populacja – 80,34 lata
 - o mężczyźni – 76,98 lata
 - o kobiety – 83,86 lata
- Wskaźnik urodzin – 1,61 dzieci/kobietę

Dokładną strukturę społeczeństwa według płci i wieku w roku 2001 i prognozę na 2041 przedstawia wykres nr.2.

Chart 2

Population by age and sex, Canada, 2001 and 2041



Rysunek 2 Struktura społeczeństwa kanadyjskiego wg płci i wieku

1.3 Ustrój:

Kanada jest monarchią konstytucyjną, a głową państwa, Królową Kanady, jest Elżbieta II. Jest też demokracją parlamentarną z federalnym systemem rządów parlamentarnych i silnymi tradycjami demokratycznymi. Konstytucja Kanady określa prawne ramy państwa, obejmujące tekst pisany oraz niepisane zasady i zwyczaje. Podstawowe ramy kanadyjskiej konstytucji zawiera ustawa o Brytyjskiej Ameryce Północnej (ang. British North America Act) z 1867 r., przemianowana w 1982 r. na Ustawę Konstytucyjną z 1867 r. Stanowi ona, że Kanada ma konstytucję "zblizoną do konstytucji Wielkiej Brytanii" i dzieli władzę między rząd federalny i rządy poszczególnych prowincji. Konstytucja obejmuje Kanadyjską Kartę Praw i Wolności (ang. Canadian Charter of Rights and Freedoms),

gwarantującą Kanadyjczykom podstawowe prawa i wolności, których w zasadzie nie może ich pozbawić żaden rodzaj władz Kanady. W rozdziale 33 zawiera jednak zastrzeżenie, iż parlament federalny i legislatury prowincji mogą zawiesić czasowo niektóre inne rozdziały Karty na okres do pięciu lat.

Stanowisko Premiera Kanady, szefa rządu, przypada aktualnemu liderowi partii politycznej, która zyskała poparcie większości w Izbie Gmin. Premier i jego Gabinet mianowani są formalnie przez Gubernatora Generalnego Kanady (który jest kanadyjskim przedstawicielem Królowej). Jednak to Premier formuje swój Gabinet, a Gubernator Generalny zwyczajowo akceptuje personalne decyzje Premiera. Tradycyjnie, w skład Gabinetu wchodzi członkowie partii Premiera z obu izb ustawodawczych, głównie z Izby Gmin. Władzę wykonawczą sprawują Premier i Gabinet, a wszyscy oni składają przysięgę przed Królewską Radą Kanady (ang. Queen's Privy Council for Canada) i stają się Ministrami Korony. Premier posiada szerokie uprawnienia polityczne, w szczególności w zakresie mianowania innych urzędników rządu i służby cywilnej.

Gubernatorem Generalnym Kanady od 27 września 2005 jest Michaëlle Jean, a Premierem od 6 lutego 2006 jest lider Partii Konserwatywnej Kanady, Stephen Harper.

1.4 Gospodarka:

Kanada jako jedno z najbogatszych państw świata, dzięki wysokiemu dochodowi per capita jest członkiem Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz grupy krajów G8. Kanada posiada gospodarkę wolnorynkową z niewiele większą interwencją rządu niż ma to miejsce w USA, choć o wiele mniejszą niż w większości krajów europejskich. Kraj ma mniejszy produkt krajowy brutto per capita (PKB) niż jego południowy sąsiad, ale wyższy niż gospodarki zachodnioeuropejskie. W ostatniej dekadzie kanadyjską gospodarkę cechował szybki wzrost, niskie bezrobocie i wysokie nadwyżki budżetowe na szczeblu federalnym. Dzisiejsza gospodarka Kanady bardzo przypomina amerykańską w orientacji na wolny rynek, wzorach produkcyjnych oraz wysokim standardzie życia. W październiku 2006 r. bezrobocie w Kanadzie wynosiło 6,3% i był to najniższy wskaźnik od 30 lat, choć jest on różny w pomiarach lokalnych – od niskiego 3,6% w prowincji Alberta do wysokiego 14,6% w Nowej Fundlandii i Labradorze.

W minionym wieku, wzrost produkcji, górnictwa i usług spowodował przeobrażenie gospodarki kraju z rolniczej na zurbanizowaną i zindustrializowaną. Tak jak gospodarki

innych wysokorozwiniętych krajów świata, tak i gospodarka kanadyjska jest zdominowana przez usługi, w których zatrudnione jest około 3/4 Kanadyjczyków. Niemniej jednak, Kanada wyróżnia się spośród innych krajów wysoko rozwiniętych rozmiarami pierwszego sektora, wraz z gospodarką leśną i przemysłem naftowym. Te dwie dziedziny są w tym kraju najważniejsze.

Kanada jest jednym z kilku wysoko rozwiniętych państw, które są eksporterami energii (netto). Posiada ogromne złoża gazu na wschodnim wybrzeżu oraz duże złoża gazu i ropy skoncentrowane w Albercie oraz sąsiadującej z nią Kolumbii Brytyjskiej i Saskatchewan. Olbrzymie, zmieszane z piaskiem złoża Athabasca Tar Sands czynią Kanadę drugim po Arabii Saudyjskiej krajem pod względem wielkości rezerw ropy. W Quebecu, Kolumbii Brytyjskiej, Nowej Fundlandii i Labradorze, Ontario i Manitobie energia elektryczna, która jest tania, obfita i stosunkowo przyjazna środowisku, pochodzi z elektrowni wodnych.

Kanada jest też jednym z najważniejszych na świecie producentów rolnych. Kanadyjskie prerie stały się jednym z głównych obszarów uprawy pszenicy oraz pozostałych zbóż. Jest największym na świecie producentem cynku, uranu, złota, niklu, aluminium i ołowiu. Wiele, jeśli nie większość miast na północy kraju, gdzie uprawa ziemi jest trudna, istnieje jedynie dzięki pobliskim kopalniom lub zasobom drewna. Rozwinął się także znaczący sektor wytwórczy, skoncentrowany w południowym Ontario i Quebecu, z przemysłem samochodowym i lotniczym na czele.

Kraj jest silnie zależny od powiązań handlu międzynarodowego, w szczególności handlu z USA. Traktaty o wolnym handlu z 1989 r. Canada-U.S. Free Trade Agreement (FTA) oraz z 1994 r. North American Free Trade Agreement (NAFTA: dołączył Meksyk) znacznie zwiększyły wolumen handlu i stopień integracji z USA. Od 2001 roku, kiedy to udało jej się uniknąć recesji, osiąga najlepsze wyniki gospodarcze w grupie krajów G8. Od połowy lat 90. rząd federalny Kanady ogłasza nadwyżki budżetowe i regularnie spłaca zadłużenie.

1.5 Warunki rozwoju turystyki. Regiony i atrakcje turystyczne.



Rysunek 3-Mapa przedstawiająca rozmieszczenie regionów tur. Kanady

Wyróżniamy 6 regionów turystycznych na obszarze Kanady: **Atlantycki**, **Quebec**, **Ontario**, **Prerii**, **Kordylierów** i **Północny**.

Region Atlantycki



Rysunek 4- Wyspa Księcia Edwarda

Region Atlantycki obejmuje prowincje: Nową Fundlandię, Nową Szkocję, Nowy Brunswik i Wyspę Księcia Edwarda. Północna i zachodnia część regionu jest wyżynna (Appalachy Północne), na pozostałym obszarze dominują niziny. Linia brzegowa jest silnie rozczłonkowana (liczne fiordy i zatoki z plażami).

Głównym ośrodkiem gospodarczym i turystycznym regionu jest Halifax położony na wschodnim wybrzeżu Nowej Szkocji. Na Wzgórzu Cytadeli znajduje się punkt widokowy na miasto, założone w 1749 r. (zabudowa głównie z przełomu XIX i XX w.). Duże tradycje historyczne ma St. John's na Nowej Fundlandii — jedno z najstarszych miast północnoamerykańskich (założone przez Francuzów w 1583 r.), a także Louisbourg na wyspie Cape Breton, z największą w Kanadzie zrekonstruowaną osadą francuską z XVIII w. Pozostałości starego osadnictwa francuskiego¹ zachowały się w Annapolis Valley, Caraquet (stara wieś akadyjska z 1757 r.) i Village Historique Acadien (skansen z okresu 1780-1880 r.). Osadnictwo szkockie przetrwało w wielu miejscowościach Nowej Szkocji. Szczególną sławą cieszy się Cavendish na Wyspie Księcia Edwarda, w którego pobliżu znajduje się dom z końca XIX w., znany jako dom Ani z Zielonego Wzgórza — bohaterki powieści Lucy Maud Montgomery, a także Charlottetown.

Ze względu na zimne wody oceaniczne oraz częste mgły, uprawianie kąpieli morskich w omawianym regionie jest ograniczone głównie do południowego wybrzeża Zatoki Św. Wawrzyńca i Wyspy Księcia Edwarda (ośrodek turystyczny w Cavendish), co wiąże się z oddziaływaniem ciepłego Prądu Zatokowego. Większość nadmorskich miejscowości ma charakter wsi rybackich i jest licznie odwiedzana przez turystów głównie dzięki walorom widokowym. Należą do nich m.in. Peggy's Cove, Chester, Ross Farm, Mahone Bay, Lunenburg i St. Andrews. Atrakcją turystyczną stanowią parki narodowe, zwłaszcza Gros Morne, Terra Nova, Cape Breton Highlands, Salmonier oraz Prince Edward Island.

Quebek



Rysunek 5- Miasto Quebec

Region ten obejmuje prowincję Quebec, która zajmuje większą część półwyspu Labrador (wraz z jego nasadą) oraz południowo-wschodnią część doliny Rzeki Św. Wawrzyńca.

Przeważa tu krajobraz wyżynny (tarcza kanadyjska), tylko na północnym wybrzeżu występują niziny. Około 4/5 ludności stanowią Kanadyjczycy pochodzenia francuskiego. Głównymi miastami regionu, a zarazem największymi ośrodkami ruchu turystycznego są Quebec i Montreal.

Quebec — stolica prowincji — leży w górnej części estuarium Rzeki Św. Wawrzyńca. Został założony przez de Champlaina w 1608 r. na terenie wioski indiańskiej. Wkrótce stał się ośrodkiem francuskiej kultury i handlu, a od 1663 r. oficjalną stolicą kolonii francuskiej — Nowej Francji. W 1759 r. został zdobyty przez Anglików. W okresie od 1851-55 i 1859-67 r. był stolicą Kanady. Jest podobny do starych miast europejskich (znajdują się w nim m.in. mury obronne). Do najważniejszych zabytków należą: cytadela (pierwsza połowa XIX w.) oraz budowle Starego Górnego Miasta (Old Upper Town) i Starego Dolnego Miasta (Old Lower Town), zwłaszcza ratusz - (pierwsza połowa XIX w.), bazylika Notre Dame (XVII w klasztor Św. Urszuli i seminarium, (XVII w. katedra Trójcy Świętej (początek XIX w.) i kościół Notre Dame des Victories (XVII w.) oraz hotel Chateau de Frontenac (XIX w.). W Paré d'Esplanade odbywają się każdego roku główne imprezy zimowego karnawału, trwającego 10 dni (festiwal podobny do Mardi Gras w Nowym Orleanie).

Montreal — położony na wyspie Montreal, przy ujściu rzeki Ottawa do Rzeki Św. Wawrzyńca, jest głównym ośrodkiem przemysłowym, handlowym, finansowym i kulturalnym Kanady. Około 70% mieszkańców jest pochodzenia francuskiego. W czasach poprzedzających kolonizację europejską tejsze tereny należały do indiańskich szczepów Algonkinów, Huronów i Irokezów. W 1642 r. misjonarze francuscy założyli tu misję, wokół której rozwinęło się miasto (do 1700 r. Ville-Marie de Montreal). Stanowiło ono ważny ośrodek handlu futrami i zaopatrzenia traperów. W 1760 r. Montreal zdobyli Anglicy. Prawa miejskie uzyskał w 1832 r., a w okresie 1844-49 r. był siedzibą rządu kanadyjskiego. Szybki rozwój miasta nastąpił pod koniec XIX w. Towarzyszyło mu osiedlanie się napływowej ludności z krajów europejskich, zwłaszcza Żydów. W 1967 r. zorganizowano w Montrealu światową wystawę osiągnięć nauki i techniki, a w 1976 r. odbyły się tu igrzyska olimpijskie. Nad miastem dominuje wzgórze Mont Royal, na którym założono wielki park. Między nim a Rzeką Św. Wawrzyńca leży śródmiejska dzielnica usługowo-handlowa. Znajdują się tu liczne zabytki, m.in. seminarium St. Sulpice (koniec XVII w.), neogotycka katedra Notre Dame (XIX w.), kościół Notre Dame de Bonsecours oraz domy i budowle użyteczności publicznej z XVIII - XIX w. (np. Calvet House, Chateau de Ramezay, dawna rezydencja gubernatora). Mieści się tu również

Uniwersytet McGilla — jeden z czołowych uniwersytetów Kanady. Atrakcją Montrealu są muzea i galerie sztuki (zwłaszcza Muzeum Sztuki Ludowej, Galeria Sztuk Pięknych), a także miejscowe metro, które pełni funkcję rozległego, podziemnego miasta, tętniącego życiem nawet w okresie miesięcy zimowych.

Obszarem o dużych walorach wypoczynkowych są Góry Laurentyńskie (Laurentides) — górzyste tereny położone na północ od Montrealu i Ouebecu. Do znanych stacji narciarskich i ośrodków sportów wodnych (liczne jeziora) należą tu m.in. Mont-Gabriel, Mont Tremblant, Sainte Agathe des Monts. Atrakcyjnym krajobrazem odznaczają się okolice fiordu Saguenay oraz klifowe wybrzeża półwyspu Gaspé. W północno-wschodniej jego części znajduje się park narodowy Forillon. Głównym ośrodkiem ruchu turystycznego jest nadmorska miejscowość Perce.

Ontario



Rysunek 6-Toronto

W skład regionu wchodzi obszary prowincji Ontario — w większości wyżynne, zajmują środkową część Kanady, od Wielkich Jezior na południu po Zatokę Hudsona na północy. Zamieszkuje je ludność głównie pochodzenia anglosaskiego - - potomkowie „lojalistów” ze Stanów Zjednoczonych i emigrantów z Wysp Brytyjskich, zwłaszcza Irlandii. Ontario jest najbardziej rozwiniętym gospodarczo regionem Kanady, a jego południowe obszary stanowią najsilniej zurbanizowane tereny w kraju. Do głównych ośrodków miejskich należą Toronto i Ottawa.

Toronto — położone nad Jeziorem Ontario, jest największym miastem Kanady oraz jednym z jej głównych ośrodków przemysłowych, handlowych, komunikacyjnych i kulturalnych. W XVII w. istniała tu osada Indian Irokezów, która w 1720 r. została przekształcona przez

Francuzów w faktorię handlu futrami i misję. W 1793 r. osiedle to (pod nazwą York) zostało stolicą Górnej Kanady, a następnie w 1867 r. — stolicą prowincji Ontario (zmieniając w 1834 r. nazwę na Toronto). W 1904 r. wielki pożar zniszczył znaczną część miasta. Jego odbudowie towarzyszył intensywny napływ imigrantów, głównie z krajów anglosaskich. Wśród licznych monumentalnych budowli na szczególną uwagę zasługuje zbudowana w 1975 r. wieża radiowo-telewizyjna CNN Tower, będąca najwyższym tego typu obiektem na świecie (533 m wys.). W szczytowej części znajduje się restauracja i punkt widokowy. Zainteresowanie budzą również budowle reprezentacyjne z XIX i XX w., m.in. parlament, uniwersytet i ratusz. Toronto ma liczne muzea i galerie sztuki. Cenne eksponaty znajdują się zwłaszcza w The Royal Ontario Museum (dzieła sztuki chińskiej, egipskiej, greckiej i rzymskiej, kolekcja wyrobów indiańskich i eskimoskich) oraz Art Gallery of Ontario (zbiory malarstwa od XIV w., kolekcja rzeźb współczesnych). Atrakcję turystyczną stanowi Black Creek Pioneer — skansen budownictwa wiejskiego z XIX w., a także park wypoczynkowy Ontario Place (40 ha pow.), ogród zoologiczny oraz Wonderland — kanadyjski Disneyland, zbudowany w 1981 r. W Toronto odbywają się corocznie liczne imprezy folklorystyczne. Szczególną sławą cieszy się Mariposa — festiwal muzyki ludowej oraz Carabana — indiańskie święto ludowe.

Ottawa — leży nad rzeką Ottawą, przy ujściu rzek Rideau i Gatineau. Powstała w 1826 r. jako osada wojskowa (od 1850 r. miasto). W 1854 r. otrzymała obecną nazwę, a w 1858 r. została stolicą Kanady. Główną arterią wodną miasta jest kanał Rideau, łączący rzekę Ottawę z jeziorem Ontario. Wśród obiektów architektury na szczególną uwagę zasługuje zespół neogotyckich gmachów parlamentu (1859-75 r., rozbudowany w 1916 r.) oraz neoklasycystyczne budynki National Research Council i Rideau Hall. Słynne są: miejscowe muzea sztuki, zwłaszcza Narodowa Galeria Kanady (dzieła twórców europejskich i północnoamerykańskich, m.in. prace Grupy Siedmiu), Narodowe Muzeum Kanady, Narodowe Muzeum Nauki, Kanadyjskie Muzeum Wojny i Kanadyjskie Muzeum Narciarstwa; imprezy organizowane w Narodowym Centrum Kultury. Wielkim wydarzeniem w życiu Ottawy jest Święto Wiosny — festiwal folklorystyczny, obchodzony w maju każdego roku. Miasto jest wówczas udekorowane kwiatami — głównie tulipanami dostarczonymi z Holandii.

Jedną z największych atrakcji turystycznych omawianego regionu, a także całej Kanady, jest zachodnia część wodospadu Niagara, zwana Canadian Falls lub Horseshoe Falls.

Głównym centrum ruchu turystycznego jest tu miejscowość **Niagara Falls**.

Do licznie odwiedzanych miast należy też Stratford — słynne dzięki organizowanym w nim festiwalom szekspirowskim, Kingston - zabytki architektury wiktoriańskiej z pierwszej połowy XIX w. oraz Marrisburg — rekonstrukcja osady z XIX w.

Region Ontario ma dogodne warunki do rozwoju narciarstwa, turystyki pieszej oraz sportów wodnych. Jest również interesujący dla miłośników przyrody, głównie dzięki liczным terenom chronionej fauny i flory (parki narodowe Georgian Bay Islands, Point Pelee, Pukaskwa oraz prowincjonalne Algonquin, Ouetico i in.). Na jego atrakcyjność wpływa także wyjątkowy koloryt krajobrazów w porze jesiennej, związany z czerwienią liści klonów.

Region Prerii



Rysunek 7 –Kanadyjskie prerie

Region Prerii obejmuje prowincje Manitoba, Saskatchewan oraz większą część Alberty. Przeważającym typem krajobrazu są tu płaskie lub faliste równiny, pokryte na północy lasem i tundrą, na południu zaś zajęte przez pola uprawne, które zastąpiły niemal całkowicie naturalną roślinność stepową. Krajobraz urozmaicają liczne jeziora polodowcowe (Winnipeg, Athabaska, Winnipegosis, Jezioro Reniferowe, Saskatchewan i in.). Prerie odznaczają się silnie zróżnicowaną strukturą etniczną ludności. Oprócz Anglików, Irlandczyków i Szkotów mieszkają tu pokaźne grupy Niemców, Ukraińców, Skandynawów, Holendrów i Polaków.

Penetracja turystyczna omawianego regionu jest w znacznym stopniu uwarunkowana istnieniem połączeń komunikacyjnych, które w północnej jego części są niemal wyłącznie ograniczone do transportu lotniczego. Większe skupiska ludności miejskiej powstały w południowej części regionu i leżą przy rody. Do licznie odwiedzanych należą m.in. Glacier4, Banff, Jasper, Yoho, Kootenay, Mount Revelstoke, Waterton Lakes i Nahan-ni5.

Między parkami Banff a Jasper biegnie Banff-Jasper Highway — droga krajobrazowa prowadząca przez szczególnie malownicze rejony Gór Skalistych. Z walorów widokowych słynie również Alaska Highway. Droga ta zaczyna się w Dawson Creek i na terytorium Kanady kończy w parku narodowym Kluane w Górach Św. Eliasza. Górski krajobraz Kordylierów urozmaicają liczne jeziora polodowcowe i głębokie doliny rzeczne mające często charakter kanionów. Znane są zwłaszcza kaniony w parku narodowym Nahanni, w górach Mackenzie oraz kaniony rzek Fraser i Thompson w Górach Nadbrzeżnych. Słynna jest także dolina Okanagan (południowa część Kolumbii Brytyjskiej), w której leżą liczne rezerваты Indian⁶ oraz Skeena (środkowa część Gór Nadbrzeżnych), stanowiąca w przeszłości ważny szlak handlowy. Spotkać tu można liczne totemy indiańskie (w miejscowościach: Ksan, Kitwanga, Kispiox i in.). Region odznacza się szczególnie dogodnymi warunkami do rozwoju turystyki zimowej, zwłaszcza narciarstwa. Do głównych ośrodków sportów zimowych należą: Banff, Jasper, Revelstoke, Golden i Kimberley. Dzięki ocieplającym wpływom Prądu Północnopacyficznego możliwe jest również zażywanie kąpieli morskich. Większość nadmorskich miejscowości wypoczynkowych leży w południowej części wybrzeża. Należą do nich m.in. **Victoria** — stolica Kolumbii Brytyjskiej, Parksville i Qualicum Beach. Zainteresowaniem turystów cieszą się także miejscowości położone w najdalej na północ wysuniętej części Kordylierów, wśród nich m.in. Dawson — miasto z okresu gorączki złota⁸ oraz Whitehorse — znane głównie dzięki unikatowej budowlom jaką jest miejscowa katedra drewniana Old Log Church wzniesiona w 1900 r.

Region Północny



Rysunek 8-Panorama Yellowknife

Region ten obejmuje kontynentalną i wyspiarską część Terytoriów Północno-Zachodnich. Odznacza się surowym klimatem, który stanowi główny czynnik ograniczający jego aktywizację gospodarczą i penetrację turystyczną. Jest to kraina prawie nie zamieszкана. Wśród żyjącej tu ludności (kilkadziesiąt tysięcy osób) większość stanowią Eskimosi i Indianie.

Stolicą regionu jest Yellowknife, będące także bazą wypadową dla wycieczek turystycznych (głównie samolotowych) do odległych rejonów kanadyjskiej Arktyki. Samolotowe podróże turystyczne są również organizowane z Frobisher Bay, które leży w południowej części Ziemi Baffina. Ich celem jest zwłaszcza park narodowy Auyuittuq, położony we wschodniej części wyspy.

1.6 Dostępność komunikacyjna.

Kanada posiada bardzo dobrze rozwinięty transport. Znajduje się tutaj 1,4 milionów kilometrów dróg, 10 głównych lotnisk międzynarodowych, 300 mniejszych portów lotniczych, 72 093 kilometrów torów kolejowych i ponad 300 portów, które zapewniają dostęp do trasy morskiej przez Ocean Atlantycki, Spokojny i Arktyczny, a także Wielkie Jeziora Północnoamerykańskie i Drogę Wodną Świętego Wawrzyńca. W 2005 r. udział transportu w tworzeniu PKB wynosił 4,2%. Transport w Kanadzie kierowany jest przez ministerstwo transportu.

W Kanadzie występuje łącznie 1 042 300 km dróg, z czego 415 600 km jest betonowa, w tym 17 000 km ekspresowa. W 2006 r. zarejestrowanych zostało 19 499 843 pojazdów drogowych z czego 96,1% stanowiły pojazdy o masie poniżej 4,5 ton, 2,3% stanowiły pojazdy o masie pomiędzy 4,5 a 15 ton i 1,6% powyżej 15 ton. Łącznie pojazdy te przejechały 326,14 miliardów km., zużyły 31,1 miliardów litrów benzyny i 10,1 miliardów litrów oleju napędowego. W 1942 r. do celów wojskowych zbudowano autostradę pomiędzy Alaską z kanadyjskim miastem Fort St John. Kanada posiada bardzo dobre połączenia drogowe z 48 stanami USA i Alaską. W Kanadzie obowiązuje ruch prawostronny.

Ilość autostrad jest duża, co obrazuje tab.nr.1, a drogi są w doskonałym stanie technicznym.

Samoloty z Polski do Kanady latają jedynie na trasie Warszawa-Toronto(plan lotów przedstawia tabela nr.2)

Tabela 1 Długość autostrad w Kanadzie

<i>Rok</i>	<i>Długość autostrad w km</i>
1991	15 516
1992	15 983
1993	15 983
1994	15 983
1995	15 983
1996	15 983
1997	15 983
1998	15 983
1999	15 983
2000	15 983
2001	16 600
2002	16 900
2003	16 900
2004	16 900
2005	16 900

Źródło tabeli: www.swivel.com

Tabela 2 Rozkład lotów » Wylot z Warszawy

Wylot z Warszawy do miasta/portu: Toronto

Ozn.	Dni	Odlot	Przylot	Rejs	Okres	Stop	Info	Samolot
YYZ	- - 3 4 - 6 -	12:50	16:15	LO041	1KWI-9KWI			767
YYZ	1 - 3 - - 6 -	12:50	16:15	LO041	13KWI-18KWI			767
YYZ	- - 3 4 - 6 -	12:50	16:15	LO041	16KWI-6MAJ			767
YYZ	- - - - - 6 -	12:50	16:15	LO041	9MAJ			767
YYZ	- 2 3 - - 6 -	12:50	16:15	LO041	12MAJ-3CZE			767
YYZ	1 - 3 4 - 6 -	12:50	16:15	LO041	4CZE-30WRZ			767
YYZ	- - 3 4 - 6 -	12:50	16:15	LO041	1PAŹ-24PAŹ			767
YYZ	- - - - 5 - 7	16:50	20:15	LO045	29MAR-12CZE			767
YYZ	- 2 - - 5 - 7	16:50	20:15	LO045	14CZE-29WRZ			767
YYZ	- - - - 5 - 7	16:50	20:15	LO045	2PAŹ-23PAŹ			767

Rozdział II -Rynek recepcji turystycznej

Turystyka w Kanadzie przyczynia się do zamożności kraju. Jest ona ważną gałęzią gospodarki we wszystkich regionach kraju.

Turystyka wspiera działalność wielu instytucji hotelarskich, gastronomicznych, transportowych.

W 2007 roku rząd zainwestował ponad 540 mln\$ w reklamowanie turystyki.

Kanada należy do subregionu Ameryki Północnej.

W 2007 roku odnotowano przyjazd 18 mln turystów do tego kraju i było to trzecie miejsce zaraz po USA oraz Meksyku. Wpływy z turystyki przyjazdowej do Kanady wyniosły 15.5 mld\$, czyli kraj znalazł się na drugim miejscu(pierwsze USA).

Tabela 3 Region Ameryki- charakterystyka rynku 2007

Główne destynacje		Turystyka przyjazdowa						Turystyka wyjazdowa			
		(1000)			Zmiana (%)		Share (%)	(US\$ million)			Share (%)
		2005	2006	2007*	06/05	17*/06	2007*	2005	2006	2007*	2007*
Americas		133,357	135,846	142,494	1.9	4.9	100	145,321	154,104	171,137	100
Argentina	TF	3,823	4,173	4,562	9.2	9.3	3.2	2,729	3,344	4,313	2.5
Bahamas	TF	1,608	1,601	1,528	-0.5	-4.6	1.1	2,069	2,056	2,187	1.3
Brazil	TF	5,358	5,017	5,026	-6.4	0.2	3.5	3,861	4,316	4,953	2.9
Canada	TF	18,771	18,265	17,931	-2.7	-1.8	12.6	13,760	14,632	15,486	9.0
Chile	TF	2,027	2,253	2,507	11.1	11.3	1.8	1,109	1,222	1,419	0.8
Colombia	VF	933	1,053	1,193	12.9	13.2	0.8	1,222	1,554	1,669	1.0
Costa Rica	TF	1,679	1,725	1,973	2.7	14.4	1.4	1,671	1,732	1,974	1.2
Cuba	TF	2,261	2,150	2,119	-4.9	-1.4	1.5	2,150	1,969	1,982	1.2
Dominican Rep.	TF	3,691	3,965	3,980	7.4	0.4	2.8	3,518	3,917	4,026	2.4
Ecuador	VF	860	841	953	-2.2	13.4	0.7	486	490	637	0.4
El Salvador	TF	1,127	1,279	1,339	13.5	4.7	0.9	543	793	847	0.5
Guatemala	TF	1,298	1,482	1,448	14.2	-2.3	1.0	869	1,013	1,199	0.7
Honduras	TF	673	739	831	9.8	12.6	0.6	463	488	557	0.3
Jamaica	TF	1,479	1,679	1,704	13.5	1.5	1.2	1,545	1,870	1,841	1.1
Mexico	TF	21,915	21,353	21,424	-2.6	0.3	15.0	11,803	12,177	12,901	7.5
Nicaragua	TF	712	749	800	5.2	6.8	0.6	206	231	255	0.1
Panama	TF	702	843	1,103	20.1	30.8	0.8	780	960	1,185	0.7
Peru	TF	1,486	1,635	1,812	10.0	10.9	1.3	1,308	1,577	1,938	1.1
Puerto Rico	TF	3,686	3,722	3,687	1.0	-0.9	2.6	3,239	3,369	3,414	2.0
United States	TF	49,206	50,977	55,986	3.6	9.8	39.3	81,799	85,720	96,712	56.5
Uruguay	TF	1,808	1,749	1,752	-3.2	0.2	1.2	594	598	809	0.5
Venezuela	TF	706	748	771	5.9	3.0	0.5	650	768	817	0.5

Źródło: Raport Tourism Highlights, 2008 Edition

W 2007 roku Kanada była na 14 miejscu krajów przyjmujących najwięcej turystów zagranicznych. Było to aż 17,9 mln turystów. Niestety liczba turystów odwiedzających Kanadę spada. Może pocieszyć fakt, że turyści, choć odwiedzają ten kraj rzadziej to zostawiają coraz więcej pieniędzy. W 2007 roku Kanada znalazła się na 13 miejscu w dochodach z turystyki. Jak wspomniałam wyżej było to 15.5 mld\$.

Tabela 4 Kraje świata przyjmujące najwięcej turystów zagranicznych(mln)

		źródła danych	1995	2000	2005	2006	2007	zmiana % 07/06
	Świat ogółem		536,0	683,0	803,0	847,0	903,0	6,6
1	Francja	TF	60,0	77,2	75,9	78,9	81,9	3,8
2	Hiszpania	TF	34,9	47,9	55,9	58,2	59,2	1,7
3	USA	TF	43,5	51,2	49,2	51,0	56,0	9,8
4	Chiny	TF	20,0	31,2	46,8	49,9	54,7	9,6
5	Włochy	TF	31,1	41,2	36,5	41,1	43,7	6,3
6	W. Brytania	TF	21,7	23,2	28,0	30,7	30,7	0,1
7	Niemcy	TCE	14,8	19,0	21,3	23,5	24,4	3,9
8	Ukraina	TF	3,7	6,4	17,6	18,9	23,1	22,1
9	Turcja	TF	7,1	9,6	20,3	18,9	22,2	17,6
10	Meksyk	TF	20,2	20,6	21,9	21,4	21,4	0,3
11	Malezja	TF	7,5	10,2	16,4	17,5	21,0	19,5
12	Austria	TCE	17,2	18,0	20,0	20,3	20,8	2,5
13	Rosja	TF	b.d.	b.d.	19,9	20,2	b.d.	b.d.
14	Kanada	TF	16,9	19,6	18,8	18,3	17,9	-1,8

Źródło: Instytut Turystyki

Tabela 5 Kraje świata o największych wpływach z turystyki zagranicznej(w mld dolarów)

Ranga	Kraj	Wpływy (w mld USD)				
		1995	2000	2005	2006	2007
	Świat ogółem	405	475	680	742	856
1	USA	63,4	82,4	81,8	85,7	96,7
2	Hiszpania	25,4	30,0	48,0	51,1	57,8
3	Francja	27,4	30,8	44,0	46,3	54,2
4	Włochy	28,7	27,5	35,4	38,1	42,7
5	Chiny	8,7	16,2	29,3	33,9	41,9
6	W. Brytania	20,5	21,9	30,7	33,7	37,6
7	Niemcy	18,0	18,7	29,2	32,8	36,0
8	Australia	8,1	9,3	16,9	17,8	22,2
9	Austria	12,9	9,8	16,1	16,6	18,9
10	Turcja	5,0	7,6	18,2	16,9	18,5
11	Tajlandia	8,0	7,5	9,6	13,4	15,6
12	Grecja	4,1	9,2	13,7	14,3	15,5
13	Kanada	7,9	10,8	13,8	14,6	15,5
14	Malezja	4,0	5,0	8,8	10,4	14,0
15	Hong Kong (Chiny)	7,8	5,9	10,3	11,6	13,8

Źródło: Instytut Turystyki

Wśród krajów najczęściej odwiedzających Kanadę w 2007 roku znalazły się USA, Wlk.Brytania, Francja, Japonia, Niemcy- obrazuje to tabela nr.6

Tabela 6 Kraje najczęściej odwiedzające Kanadę w 2007 r.

	2007		
	Overnight trips		
	Trips	Nights	Spending in Canada
	thousands		C\$ millions
Country of origin¹			
United States	13,371	53,270	7,040
United Kingdom	891	10,658	1,188
France	359	5,553	458
Japan	310	3,417	403
Germany	298	4,557	408
Mexico	230	4,212	301
Australia	208	2,744	323
South Korea	188	4,307	275
China	151	4,109	259
India	120	2,528	111
Netherlands	116	1,691	146
Hong Kong	111	1,779	127
Switzerland	94	1,462	158
Italy	93	1,297	94
Taiwan	79	1,169	92

Źródło: Statistics Kanada

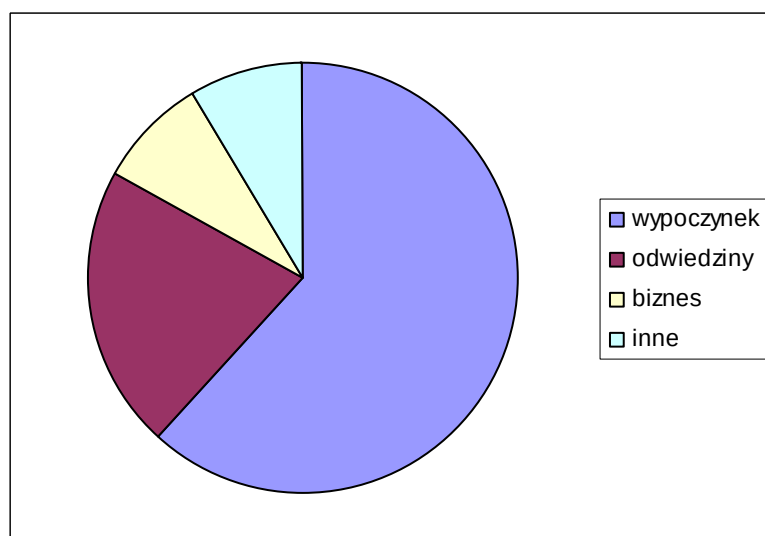
Środki transportu używane podczas podróży do Kanady przez turystów z USA to na pierwszym miejscu samochód, później samolot, pociąg, autobus, statek. Reszta świata dotarła tu gł. Drogą lądową, samolotem a na ostatnim miejscu znajduje się droga morska.

Tabela 7 Środki transportu wybierane przez turystów odwiedzających Kanadę
Non-resident travellers entering Canada

	2004	2005	2006	2007	2008
	thousands				
Total non-residents	38,844.6	36,160.1	33,390.1	30,373.5	27,370.0
United States residents entering:	34,626.1	31,655.0	28,872.6	25,694.5	22,605.6
By automobile	27,254.9	24,486.4	22,064.9	19,124.9	16,469.9
By plane	4,329.0	4,279.4	4,175.6	4,028.6	3,805.8
By train	108.9	109.2	123.3	129.7	132.3
By bus	1,346.5	1,264.4	1,069.6	941.1	832.3
By boat	959.6	996.1	955.6	1,001.1	971.4
By other methods	627.2	519.5	483.7	469.1	393.6
Residents of countries other than the United States entering:	4,218.5	4,505.2	4,517.6	4,678.8	4,764.5
By land	537.8	547.8	487.6	498.7	541.8
By air	3,565.6	3,831.1	3,903.9	4,037.0	4,060.7
By sea	115.3	126.1	126.1	143.4	161.8

Źródło: Statistics Canada

Głównym motywem przyjazdu turystów z USA do Kanady w 2007 roku był wypoczynek (58%). Następnie odwiedziny u krewnych lub znajomych (20%) oraz cele służbowe (14%). Motywy inne od przedstawionych stanowiły 8% przyjazdów.



Rysunek 9 Motywy przyjazdów turystów z USA do Kanady w 2007 r.

Źródło: Statistics Canada- opracowanie własne

Mieszkańcy USA najczęściej w 2007 roku odwiedzali Ontario. Było to aż 6.6 mln przyjazdów. Na kolejnych miejscach znalazły się : Kolumbia Brytyjska 3,4 mln, Quebec 2mln. Dokładniej przedstawia to tabela nr.8 w której możemy zauważyć spadek w przyjazdach w porównaniu do roku 2006.

Tabela 8 Najczęściej odwiedzane przez mieszkańców USA prowincje kanadyjskie

	2006	2007	Percentage change 2006 to 2007
	thousands		percent
Ontario	6,899	6,587	-4.5
British Columbia	3,518	3,394	-3.5
Quebec	2,108	1,982	-6.0
Alberta	938	932	-0.6
New Brunswick	367	358	-2.5
Nova Scotia	374	333	-10.9
Territories ¹	251	271	7.8
Manitoba	283	264	-6.7
Saskatchewan	159	153	-3.5
Prince Edward Island	154	132	-14.6
Newfoundland and Labrador	49	49	0.4

Źródło: Culture, Tourism and the Centre for Education Statistics

Rozdział III – Rynek emisji turystycznej

Wyjazdy turystów kanadyjskich wciąż rosną, aż 25 mln wyjechało w roku 2007 czyli o 10,7% więcej niż w roku 2006.

Podróże do USA wyniosły 17,8 mln, a najczęściej odwiedzanymi stanami był stan New York, Floryda i Waszyngton. Turyści kanadyjscy zostawili najwięcej pieniędzy na Florydzie i także tam zostawiali najdłużej.

Wśród krajów zamorskich turyści najczęściej wybierali Meksyk, było to ponad milion podróży, później Wlk.Brytanie, gdzie spędzili najwięcej nocy oraz zostawili najwięcej pieniędzy. Inne kraje europejskie, do których przyjeżdżali najczęściej to Francja, Niemcy, Włochy.

Kanadyjczycy w roku 2007 na podróże wydali 24,8 mld\$.

Najczęstszymi motywami wyjazdów był cel wypoczynkowy oraz biznesowy.

Turyści wyruszając w podróż jednodniową lub kilkudniową wybierali samochód jako środek transportu, a na drugim miejscu samolot. Wylatywano gł. Z Toronto i Montrealu.

W zakwaterowaniu noc u krewnych i znajomych znalazła się na początku, a w zakwaterowaniu zbiorowym przeważały hotele, potem kampingi, motele.

Tabela 9- Najczęściej odwiedzane stany przez turystów kanadyjskich w 2007 roku.

	Overnight visits		
	Person-visits	Spending	Visit-nights
	thousands	millions of dollars	thousands
New York	2,968	918	8,195
Florida	2,485	2,812	42,857
Washington	1,995	432	5,591
Michigan	1,410	305	3,562
California	1,148	1,006	9,764
Nevada	937	825	4,236
Maine	888	262	2,887
Pennsylvania	769	145	1,815
Vermont	765	159	2,207
North Dakota	625	183	1,286
Massachusetts	604	262	2,315
Ohio	592	142	1,540

Źródło: Culture, Tourism and the Centre for Education Statistics

Tabela 10 Najczęściej odwiedzane kraje zamorskie przez turystów kanadyjskich w 2007 roku (bez USA)

	Podróże (w tys.)	Noce (w tys.)	Wydatki (w mln\$)
Mexico	1,017.1	11,081.3	1,076.7
United Kingdom	950.9	11,728.4	1,157.0
France	746.3	9,342.0	976.5
Cuba	723.2	6,117.1	624.9
Dominican Republic	689.6	5,874.9	597.7
Germany	371.4	3,564.6	325.1
Italy	326.6	3,560.9	480.7
Netherlands	258.7	2,103.9	211.5
China	256.6	5,364.5	447.6
Spain	189.0	2,037.6	248.6

Źródło: Statistics Canada

Tabela 11 Wydatki turystów

Ranga	Kraj	Wydatki (w mld USD)					Zmiany (%)			
		1995	2000	2005	2006	2007	waluta	06/05	07/06	08/07*
1	Niemcy	60,2	53,0	74,4	73,9	82,9		-1,5	2,7	3,2
2	USA	44,9	64,7	69,0	72,1	76,2	sa	4,5	5,6	10,0
3	W. Brytania	24,9	38,4	59,6	63,1	72,3		4,6	5,4	9,9
4	Francja	16,3	17,8	30,5	31,2	36,7		1,2	7,8	-0,4
5	Chiny	3,7	13,1	21,8	24,3	29,8	\$	11,8	22,5	b.d.
6	Włochy	14,8	15,7	22,4	23,1	27,3		2,2	8,4	5,3
7	Japonia	36,8	31,9	27,3	26,9	26,5		3,8	-0,2	-4,9
8	Kanada	10,3	12,4	18,2	20,5	24,8		5,7	14,4	19,0

Rozdział IV- Znaczenie rynku turystycznego dla Polski

4.1 Kanadyjczycy w Polsce

78 tysięcy Kanadyjczyków odwiedziło nasz kraj w 2007 roku. W latach 2001-2003 możemy zauważyć spadek przyjazdów, a od 2004 roku zaczyna się silny wzrost. Prognoza stworzona przez Instytut Turystyki(rys.10) pokazuje, że ta sytuacja będzie się utrzymywała.

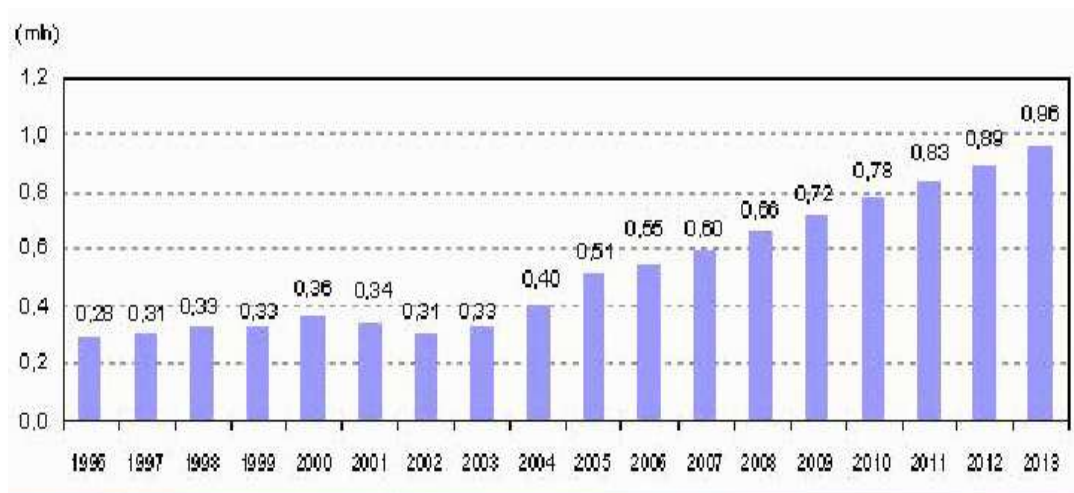
Do głównych motywów przyjazdów wśród krajów zamorskich(Stany Zjednoczone, Japonia, Korea Płd., Kanada, Australia) w 2008 roku przeważały cele kolejno-turystyczne, służbowe, odwiedziny, tranzyt.

Jak obrazuje tab.14, połowa turystów przed wyjazdem wykupywała pakiet, 33% organizowała wyjazd samodzielnie, 10% kupowało część usług, 6% rezerwowało.

Ponad połowa noclegów to 1-3 dni, 8-28dni znalazło się na drugim miejscu, a pozostałe to 4-7 dni oraz 4 tygodnie.

68% kanadyjczyków korzystało z hoteli i moteli, 23% korzystało z noclegu u znajomych i rodziny, a 8% z pensjonatów.

Rysunek 10 Przyjazdy turystów z ważnych krajów zamorskich (Stany Zjednoczone, Japonia, Korea Płd., Kanada, Australia) do Polski w latach 1996-2006 i prognoza na lata 2007-2013.



Źródło: Instytut Turystyki

Tabela 12 Liczba turystów kanadyjskich odwiedzających Polskę w latach 1999-2007

(w tys)

1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
22,0	21,1	19,3	17,8	20,8	38,4	62,8	72,3	77,3

Źródło: Instytut Turystyki

Tabela 13 Cele przyjazdów turystów kanadyjskich 2008 rok

	Ogółem	Niemcy	Stare kraje UE (bez Niemiec)	Nowe kraje UE	Rosja, Białoruś, Ukraina	Główne zamorskie
Turystyczne	27	36	36	14	14	44
Służbowe	26	18	25	37	29	21
Odwiedziny	17	22	21	7	12	20
Tranzyt	11	6	3	27	14	3
Zakupy	5	2	1	0	18	0
Inne cele	14	16	12	15	13	12

Źródło: Instytut Turystyki

Tabela 14 Sposób organizacji przyjazdu 2008 rok

	Ogółem	Niemcy	Stare kraje UE (bez Niemiec)	Nowe kraje UE	Rosja, Białoruś, Ukraina	Główne zamorskie
Zakup pakietu	24	23	26	30	9	51
Zakup części usług	8	8	13	11	2	10
Tylko rezerwacja	8	11	11	4	3	6
Samodzielnie	60	58	50	55	86	33

Źródło: Instytut Turystyki

Tabela 15 Długość pobytu 2008 rok

	Ogółem	Niemcy	Stare kraje UE (bez Niemiec)	Nowe kraje UE	Rosja, Białoruś, Ukraina	Główne zamorskie
1 do 3 nocł.	59	53	34	75	84	53
4 do 7 nocł.	28	34	43	23	11	16
8 do 28	12	13	22	2	4	28
Ponad 4 tyg.	1	0	1	0	1	3
Średnia liczba noclegów	4,2	4,4	6,0	2,5	2,7	6,7

Źródło: Instytut Turystyki

Tabela 16 Baza noclegowa 2008 rok

	Ogółem	Niemcy	Stare kraje UE (bez Niemiec)	Nowe kraje UE	Rosja, Białoruś, Ukraina	Główne zamorskie
Hotele, motele	47	48	55	36	40	68
U rodziny/ znajomych	19	22	21	13	19	23
Pensjonaty	10	14	13	5		8
Kwatery prywatne	5	4	4	5	11	0
Inne	19	12	7	41	25	1

Źródło: Instytut Turystyki

Turystów z krajów zamorskich najbardziej przyciągają do Polski miejsca historyczne i kulturowe oraz największe miasta. W mniejszym stopniu interesują ich miasta średniej wielkości, atrakcje przyrodnicze oraz kurorty.

Najbardziej krytykowane w Polsce są koszty turystyki, zle oceniają bezpieczeństwo, stan sanitarny oraz dojazdy

Polacy nie mogą pochwalić się dostępnością lotniczą. Jedna linia lata bezpośrednio do Kanady i to tylko z Warszawy –Okęcie.

4.2 Polacy w Kanadzie

W roku 2007 turyści polscy odwiedzili Kanadę w liczbie 24 tysięcy, a najczęstszym środkiem transportu był samolot, później statek.

Z dniem 1 marca 2008 r. Kanada zniosła obowiązek wizowy dla obywateli polskich.

Polacy mogą teraz przyjeżdżać do Kanady bez wiz na okres do trzech miesięcy.

Począwszy od stycznia 2009 roku, wjeżdżając do Kanady bez wiz, Polacy będą musieli posiadać paszporty elektroniczne (biometryczne).

Zakończenie

W drugiej już edycji rankingu Anholt-GMI Nation Brand Index badano wartość marki 25 krajów rozwiniętych i rozwijających się. Badania przeprowadzone zostały na podstawie 10 tys. ankiet, które wypełniły mieszkańcy 10 krajów: Kanady, Chin, Danii, Francji, Niemiec, Indii, Japonii, Korei Południowej, Wielkiej Brytanii, USA. Ankietowani ocenili percepcje kultury, polityki, handlu, potencjału inwestycyjnego, atrakcyjności dla turystów i postrzeganie mieszkańców.

Pierwsze miejsce w rankingu przyznano Australii, na kolejnych uplasowała się Kanada, Szwajcaria, Wielka Brytania i Szwecja. Stany Zjednoczone zajęły dopiero 11-tą pozycję. Na końcu listy znalazła się Rosja i Turcja - podobnie jak edycji 2004.

Wyniki tego rankingu wskazują, iż turystyka w Kanadzie rozwija się, a sama Kanada jest chętnie odwiedzany krajem jednak przedstawiciele największej kanadyjskiej organizacji turystycznej - The Tourism Industry Association of Canada (TIAC) twierdzą, że środki

przeznaczane przez rząd na turystykę są "rażąco nieadekwatne do potrzeb", dlatego kraj jest słabo promowany.

Kanadyjczycy podróżują dość dużo. Na jednego mieszkańca przypada średnio w roku 6,5 podróży - to dobry wynik. Obywatele Kanady jednak znacznie chętnie zwiedzają swój kraj, niż wyjeżdżają za granicę. Jeśli jednak wybierają się poza Kanadę najczęściej kierują się do Stanów Zjednoczonych.

Kanada znajduje się także w czołówce światowej krajów o największych dochodach z turystyki zagranicznej, i notuje bardzo dużo przyjazdów turystów spoza granic swojego kraju. W obu tych kategoriach plasuje się na 12 miejscu w światowym rankingu, natomiast 8 miejsce należy się Kanadzie, jeśli weźmiemy pod uwagę wydatki turystów na wyjazdy zagraniczne.

Uderzająca różnorodność- tak w dwóch słowach można opisać Kanadę. Dotyczy to krajobrazów, klimatu, kultury, stylu życia, mody, kuchni, muzyki, rozrywek- słowem wszystkiego. Wspaniałe widokowe drogi, grozne łańcuchy górskie, zachwycające parki narodowe, ogromne wodospady, potężne prerie, ustronne wioski i miasteczka- jest w czym wybierać. Podróż do tego pięknego kraju najlepiej zaplanować tak, by poczuć pulsujący rytm wielkich metropolii, odetchnąć spokojem zagubionych miścin, odwiedzić miejsca znane z ekranu czy kart powieści, a na jednej z kultowych autostrad poczuć się jak bohaterowie filmów drogi.

Bibliografia:

Strony internetowe:

1. www.wikipedia.pl
2. www.swivel.com
3. www.lotnisko-chopina.pl
4. www.intur.com.pl
5. www.dsp-psd.tpsgc.gc.ca
6. www.statcan.gc.ca
7. www.corporate.canada.travel
8. www.tur-info.pl

Raporty:

1. Raport Tourism Highlights, 2008 Edition

Spis rysunków:

Rysunek 1 Położenie Kanady

Rysunek 2 Struktura społeczeństwa kanadyjskiego wg płci i wieku

Rysunek 3 Mapa przedstawiająca rozmieszczenie regionów tur. Kanady

Rysunek 4 Wyspa Księcia Edwarda

Rysunek 5 Miasto Quebec

Rysunek 6 Toronto

Rysunek 7 Kanadyjskie prerie

Rysunek 8 Panorama Yellowknife

Rysunek 9 Motywy przyjazdów turystów z USA do Kanady w 2007 r

Rysunek 10 Przyjazdy turystów z ważnych krajów zamorskich (Stany Zjednoczone, Japonia, Korea Płd., Kanada, Australia) do Polski w latach 1996-2006 i prognoza na lata 2007-2013

Spis tabel:

Tabela 1 Długość autostrad w Kanadzie

Tabela 2 Rozkład lotów » Wylot z Warszawy

Tabela 3 Region Ameryki- charakterystyka rynku 2007

Tabela 4 Kraje świata przyjmujące najwięcej turystów zagranicznych(mln)

Tabela 5 Kraje świata o największych wpływach z turystyki zagranicznej(w mld\$)

Tabela 6 Kraje najczęściej odwiedzające Kanadę w 2007 r.

Tabela 7 Środki transportu wybierane przez turystów odwiedzających Kanadę

Tabela 8 Najczęściej odwiedzane przez mieszkańców USA prowincje kanadyjskie

Tabela 9 Najczęściej odwiedzane stany przez turystów kanadyjskich w 2007 roku.

Tabela 10 Najczęściej odwiedzane kraje zamorskie przez turystów kanadyjskich w 2007 roku (bez USA)

Tabela 11 Wydatki turystów

Tabela 12 Liczba turystów kanadyjskich odwiedzających Polskę w latach 1999-2007 (w tyś)

Tabela 13 Cele przyjazdów turystów kanadyjskich 2008 rok

Tabela 14 Sposób organizacji przyjazdu 2008 rok

Tabela 15 Długość pobytu 2008 rok

Tabela 16 Baza noclegowa 2008 rok